

Megaagrupy mogą skutecznie zablokować wolny rynek energii

Najnowsza koncepcja resortów gospodarki i skarbu państwa zakłada utworzenie dwóch grup energetycznych. Odbiorcy obawiają się, że gdy dojdzie do połączenia wytwórców i dystrybutorów, będą zmuszani do kupowania drogiego prądu z siostrowych elektrowni.

Pierwsza grupa ma powstać w wyniku połączenia holdingu BOI Gróńcwo i Energetyka (w jego skład wchodzi trzy elektrownie w Belchatowie, Opolu i Turowie oraz dwie kopalnie węgla brunatnego w Belchatowie i Turowie) z Koncernem Energetycznym Energa (skupia osiem zakładów energetycznych z polnocnej Polski) i Polskimi Sieciami Elektroenergetycznymi (PSE).

W skład drugiej ma wejść Poldniowy Koncern Energetyczny (sześć elektrowni i elektrociepłowni z Katowic i Bielska-Białej) oraz Enion (pięć zakładów energetycznych).

Nieznane szczegóły

Przeciwną dla tych dwóch megagrup byłby pozostałi gracze. W zakresie dystrybucji prądu sprywatyzowane spółki Vattenfall Distribution Poland (d. Górnośląski Zakład Elektroenergetyczny) i Stoen

oraz pozostające w rękach Skarbu Państwa koncerny Energiapro i Ena, holding Wschodnia Grupa Energetyczna oraz Łódzki Zakład Energetyczny i Zakład Energetyczny Łódź-Teren. Wśród elektrowni mogących rywalizować z megagrupami są sprywatyzowane zakłady z Rybnika i Polanica oraz Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin, jak również państwowa Elektrownia Koźminec i Zespół Elektrowni Dolna Odra. Do pełni obrazu brakuje jeszcze działającego lokalnie zintegrowanego pionowo holdingu Energetyka Podkarpacka.

Powstanie dwóch dużych przedsiębiorstw spowolni mechanizmy konkurencji na rynku energii w Polsce - twierdzą eksperci.

Rząd nie ujawnia szczegółów ewentualnego połączenia, a wiele od tego zależy. Co dla rynkowej konkurencji byłoby lepsze: aby powstały koncerny czy holdingi?

Lepsze są holdingi, które będą zarządzać kapitałami spółek zależnych i zajmować się poszukiwaniem dla nich nowych rynków - uważa Mariusz Schmidt, niezależny ekspert, b. prezes Enionu.

Jego zdaniem wszelka konsolidacja w państwowej elektroenergetyce musi się odbywać na zasadzie przepływu kapitałów, a nie na skutek decyzji administracyjnych. Zarządy firm energetycznych powinny dostać swobodę działania i konkurować ze sobą.

Niektórzy odbiorcy obawiają się, że gdy dojdzie do połączenia wytwórców i dystrybutorów prądu, ci drudzy będą zmuszać swoich odbiorców do kupowania drogiego prądu z siostrowych elektrowni.

Zagrożenie dla rynku

Zdaniem Mariusza Schmidta, tym problemem można by się nie przejmować, gdyby konsolidacja odbywała się wokół dystrybutorów energii. W takiej sytuacji posiadane aktywa wytwórcze byłyby traktowane jako zabezpieczenie dostaw energii do własnych klientów. W odwrotnym przypadku klienci spółek dystrybucyjnych mogliby stanąć gwarantowany rynek dla przodującej w holdingu elektrowni.

Powstanie dwóch tak dużych, administracyjnie skonsolidowanych przedsiębiorstw spowolni mechanizmy konkurencji na rynku energii w Polsce - uważa przedstawiciel jednej z częściowo sprywatyzowanych firm energetycznych. Chce pozostać anonimowy, bo boi się zaognienia konfliktu pomiędzy reprezentowaną przez niego spółką a współdziałającym - Skarbem Państwa.

Przed negatywnymi skutkami konsolidacji pionowej przestrasza również Henryk Kalis, pełnomocnik zarządu ds. zarządzania energią elektryczną w Zakładach Górniczo-Hutniczych Bolesław w Bukownie (ZGH Bolesław). Jego zdaniem z jednej strony dla rynku takie rozwiązanie nie jest dobre, bo wyklucza

Wyniki finansowe wybranych przedsiębiorstw elektroenergetycznych w 2004 r.

Grupa	Przebieg 2004 r. (w tys. zł)	Zys netto (w tys. zł)
BOI (Skarbu Państwa) Energetyka	510 590	369
Ena	4 238 490	30 859
Zespół Energetyczny Pątnów-Adamów-Konin	3 110 298	6 717
Koncern Energetyczny Energa	5 002 853	96 976
Eni (Skarbu Państwa) Energetyka	909 557	12 825
Zakład Energetyczny Łódź-Teren	381 806	12 058
Polskie Sieci Elektroenergetyczne	3 518 548	207 237
Stoen	1 577 925	133 165
Eni (Skarbu Państwa) Energetyka	3 678 120	322 437
Zakład Energetyczny Łódź-Teren	1 108 362	40 098

Źródło: firmy, PKNiG, Raporty Społeczne

konkurencję na dużych obszarach. Jednak z drugiej strony, potencjał grup będzie większy, więc i tak duzi odbiorcy, jak ZGH Bolesław, mogą na tym skorzystać. ZGH Bolesław korzysta z prawa wyboru sprzedawcy energii i kupuje ją od ZE PAK (rocznie ponad 0,5 TWh), choć lokalnym dystrybutorem jest Enion.

Będzie gorzej

Profesor Krzysztof Zmijewski, przewodniczący Społecznej Rady Konsultacyjnej Energetyki i były prezes Polskich Sieci Elektroenergetycznych, nie widzi korzyści, jakie konsolidacja miałaby przynieść klientom firm energetycznych.

Po utworzeniu grup zmiana sprzedawcy energii będzie jeszcze trudniejsza niż obecnie - uważa Krzysztof Zmijewski i przypomina, jak skutecznie przed konkurencją

bronią się niepołączone zakłady energetyczne.

Co więc byłoby najkorzystniejsze dla odbiorców energii?

- Rynek! - odpowiada prof. Krzysztof Zmijewski.

Rezultaty, jakie daje konkurencja w sprzedaży prądu w Wielkiej Brytanii, potwierdzają, że to dobre rozwiązanie. Nie dość, że każdy odbiorca ma do wyboru wiele ofert, to energia jest tam tańsza niż w wielu miejscach w Polsce. **Krzysztof Gałuszewski**

Autor jest redaktorem naczelnym miesięcznika Świat Energii

UWOLNIONY PRĄD

Jest to kolejny artykuł z cyklu poświęconego pozycji wynikającej z liberalizacji rynku energii.

Przebieg Trwała 9.01.06